

Obsah

Úvod	17
1. Začínáme	23
1.1 Základní nástroje	23
1.2 Rozdělení PC: Čipy a busy	26
1.3 Další krok: Charakteristické vlastnosti PC	28
2. Demontáž PC	31
2.1 Všeobecné rady pro demontáž	31
2.1.1 Shrnutí: Pokyny pro demontáž	36
2.1.2 Pokyny pro demontáž, specifické pro PC/XT/AT	37
2.1.3 Demontáž počítačů PS/2	49
2.2 Pokyny pro zpětnou montáž	56
2.2.1 Propojování kabelů s konektory desek: Pravidlo vývodu č. 1 ..	57
2.2.2 Omyly, které se často vyskytují při zpětné montáži	59
2.2.3 Zvláštnosti jednotlivých modelů	60
3. Uvnitř PC: Jednotlivé části	65
3.1 Systémová/základní deska	66
3.2 Centrální jednotka (CPU)	66
3.2.1 Rychlost CPU (megahertzy)	68
3.2.2 Šířka slova	71
3.2.3 Šířka přenosu dat	72
3.2.4 Adresový prostor paměti	72
3.2.5 Podrobněji o mikroprocesorech (čipech CPU)	73
3.3 Hlavní paměť	76
3.3.1 Konvenční paměť	77
3.3.2 Rezervovaná oblast paměti: ROM a buffery (permanentní a vyrovnávací paměti)	79
3.3.3 Rozšířená paměť (extended memory)	82
3.3.4 EMS, LIM, stránkovaná, překryvná (přídavná) paměť	85
3.3.5 Jak to udělat, aby rozšířená paměť vypadala jako překryvná paměť	86
3.4 Sběrnice (busy): PC, AT, ISA, mikrokanál (Micro Channel), EISA a další	89

3.4.1 První sběrnice (bus) PC	90
3.4.2 Jak rychlý je tento bus?	93
3.4.3 Kdekdo má svou "32bitovku"	94
3.4.4 Proč zlepšovat bus?	94
3.4.5 Sběrnice počítačů PS/2: MCA (Micro Channel Architecture - architektura mikrokanálu)	96
3.4.6 EISA (Extended Industry Standard Architecture - architektura rozšířeného průmyslového standardu)	97
3.5 Systémové hodiny	98
3.6 Numerický (matematický) koprocessor	98
3.6.1 Přiřazení procesorů a koprocessorů	99
3.6.2 Přizpůsobení rychlosti koprocessoru rychlosti CPU	100
3.7 Napájecí zdroj	100
3.8 Klávesnice	101
3.9 Pojem řadič	101
3.9.1 Izolování hardware a software	102
3.9.2 Přizpůsobování rychlosti	102
3.9.3 Konverze dat z formátu CPU	103
3.9.4 Jedno obvyklé nedorozumění	103
3.9.5 Displeje a adaptéry displejů	103
3.9.6 Řadič pružného a pevného disku a diskové jednotky	106
3.9.7 Rozhraní tiskárny	107
3.9.8 Modemy a komunikační porty	108
3.9.9 Systémové hodiny/kalendář	108
3.9.10 Jiné neobvyklé desky	110
3.10 Několik rad, jak rozeznat části PC	111
3.11 Ještě jednou o identifikaci modelu: Specifika jednotlivých počítačů	114
4. Jak se vyhnout opravám: preventivní údržba	117
4.1 Teplo a tepelné šoky	117
4.1.1 Odvod tepla pomocí ventilátoru	118
4.1.2 Rozsah teplot bezpečný pro PC	118
4.1.3 Pracovní cykly	119
4.1.4 Tepelný šok	120
4.1.5 Sluneční záření	120
4.1.6 Prach	120
4.2 Magnetické pole	122
4.3 Rozptýlená elektromagnetická pole	123
4.3.1 Radiační elektromagnetické rušení	124
4.3.2 Rušení rozvodné sítě	127

4.3.3	Elektrostatické výboje	130
4.4	Nevystavujte počítač působení vody a tekutin	134
4.4.1	Koroze	135
4.5	Shrnutí: Vytvořte pro PC příznivé prostředí	136
4.6	Příklad programu preventivní údržby	137
5.	Hledání a odstraňování poruch: Co dělat, když něco nejde	141
5.1	Základní pravidla pro vyhledávání a odstraňování poruch	141
5.2	Postup pro nalezení a odstranění závady	144
5.2.1	Kontrola chyb operátora	145
5.2.2	Je všechno zapojeno?	146
5.2.3	Kontrola software	148
5.2.4	Co dělám jinak?	151
5.2.5	Kontrola vnějších příznaků	153
5.2.6	Diagnostické programy	153
5.2.7	Pod krytem počítače: Krok č. 7	164
5.3	Záznamy o opravách	165
6.	Jak instalovat nové desky elektronických obvodů (aniž byste vytvářeli nové problémy)	167
6.1	Konfigurace nových desek	167
6.1.1	Příklady skutečných konfliktních situací	168
6.1.2	Řešení konfliktů zařízení	171
6.1.3	Pár slov o přepínačích DIP a programech POS	172
6.1.4	Můžete mít JEN port LPT2?	174
6.1.5	Další krok: Adresy I/O, DMA, IRQ, adresy ROM	175
6.1.6	Příklad konfigurace	185
6.2	Instalace desek	194
6.2.1	Do kterého slotu? Neobvyklé sloty v různých počítačích	195
6.2.2	Požadavky na napájení	196
6.3	Testování desek	197
6.3.1	Zahořování	197
6.3.2	Kde naleznete diagnostické programy?	197
6.4	Instalace základní desky	198
6.4.1	Konfigurace systémových desek počítačů PC a XT	199
6.4.2	Nastavení přepínačů DIP na systémové desce PC	200
6.4.3	Konfigurace počítače AT	201
6.4.4	Nastavování počítačů PS/2 pomocí referenční diskety	204
7.	Opravy desek elektronických obvodů	209

7.1 Jak najít vadnou desku?	209
7.2 Oživení "mrtvého" počítače	210
7.2.1 Identifikace vadné desky pomocí dvou počítačů	211
7.2.2 Nalezení vadné desky pouze s jedním počítačem	211
7.2.3 Co způsobuje poruchy desek?	213
7.3 Opravovat či vyměňovat desky?	214
7.3.1 Poznámky k údržbě počítačů PS/2	216
7.4 Hledání, identifikace a výměna vadných čipů	217
7.4.1 "Stažení" čipu	219
7.4.2 Programové testování čipů	219
7.4.3 Teplotní testování čipů	219
7.4.4 Pájení	220
7.4.5 Patice na čipy a vkládání a vyjímání čipů	221
7.5 Další poruchy a jejich řešení	222
8. Polovodičová paměť	225
8.1 Čtení paměťových čipů: Velikost, doba přístupu a stavy čekání	225
8.1.1 Jak najít paměťový čip: Organizace paměti	226
8.1.2 Značení paměťových čipů	229
8.1.3 Stavy čekání	230
8.1.4 Paměti Cache: Proč neexistuje počítač 386 s nulovým stavem čekání	232
8.2 Chybová hlášení paměti	234
8.2.1 Dekódování chybových hlášení IBM PC a XT	235
8.2.2 Výklad chybových hlášení u klonů na bázi 8088	240
8.2.3 Výklad chybových hlášení u počítačů na bázi 8086-80386	242
8.2.4 Význam chybových hlášení paměti počítače AT	243
8.3 Jiné příčiny chyb paměti	245
8.4 Tipy pro instalaci paměťových čipů	248
9. Napájecí zdroje a ochrana napájení	251
9.1 Na co je třeba dbát při otevírání napájecího zdroje	251
9.2 Připojení napájecího zdroje	252
9.3 Údržba	254
9.4 Modernizace napájecího zdroje	254
9.5 Odstraňování závad napájecích zdrojů	256
9.5.1 Jak odstraňovat závady zdrojů	256
9.5.2 Výměna napájecího zdroje	256
9.6 Ochrana počítače před sítovým napětím	257
9.6.1 Máte problémy se sítí?	257

9.6.2	Kontrola zapojení zásuvky	258
9.6.3	Kontrola ostatních spotřebičů na síťovém přívodu	258
9.6.4	Zajištění společné země mezi zařízeními	259
9.6.5	Ochrana proti poruchám v síti	260
9.6.6	Řešení problémů napájecí sítě	261
9.6.7	Zařízení pro nápravu elektronických problémů	262
9.7	Prapředeek poruch napájení: Blesk	267
10.	Jednotka pevného disku: Přehled a terminologie	271
10.1	Struktura disků: hardware a software	271
10.1.1	Geometrie: cylindry, hlavy, disky, stopy a sektory	271
10.1.2	Jak získat informace o disku: CORETEST	276
10.1.3	Struktura disku z hlediska programového vybavení	277
10.1.4	Clustery	279
10.2	Výkon diskové jednotky	284
10.2.1	Doba přístupu (access time), doba vystavení (seek time) a doba čekání (latency period)	284
10.2.2	Rychlosti přenosu dat a faktor prokládání	286
10.2.3	Řadiče pevného disku 1:1	294
10.2.4	Typy kódování: FM, MFM, RLL	295
10.2.5	Druhy rozhraní mezi řadiči a diskovými jednotkami	298
10.2.6	Předkompenzace zápisu (write precompensation) a omezený zápisový proud	299
10.3	Hardware: řadič a disková jednotka	301
10.3.1	Řadič	301
10.3.2	Zapouzdřená disková jednotka typu Winchester	304
10.3.3	Hardkarty (hardcards)	306
11.	Instalace pevného disku	307
11.1	Instalace pevného disku: Hardware	307
11.1.1	Propojky pro výběr jednotky na disku	307
11.1.2	Zakončovací člen	309
11.1.3	Připojení kabelů diskové jednotky	310
11.1.4	Jak informovat řadič o typu diskové jednotky	310
11.2	Instalace programového vybavení pevného disku	319
11.2.1	Fyzické formátování	320
11.2.2	Rozdělení disku	322
11.2.3	Formátování DOS	325
11.2.4	Poznámka o vadných oblastech	326

12. Preventivní údržba pevného disku	329
12.1 Mechanická ochrana diskové jednotky	329
12.2 Nemůžete ji opravit, proto ji musíte chránit	330
12.2.1 Ochrana disku: Parkování hlav I	331
12.2.2 Parkování hlav II: Vražedný SHIPDISK	331
12.2.3 Parkování hlav III: Bezpečné pomůcky	331
12.2.4 Programy pro cache-paměť disku (Disk-Caching Programs) ..	332
12.2.5 Pískající diskové jednotky	333
12.3 Ochrana dat pevného disku	335
12.3.1 Programy pro slučování souborů (File Unfragmenters)	336
12.3.2 Nejlepší pojištění: Dobré záložní kopie	339
13. Zotavení z poruchy disku	343
13.1 Vzkříšení mrtvé diskové jednotky	343
13.2 Procedura zavádění systému z pevného disku (bootování) (Přehled) ..	344
13.3 Procedura zavádění systému (detaily a návrhy na opravu)	344
13.3.1 Nesprávně fungující hardware	345
13.3.2 Čtení záznamu rozdělení (partition record)	346
13.3.3 Čtení zaváděcího záznamu DOS (DOS Boot Record - DBR)	348
13.3.4 Zavádění skrytých souborů (Hidden Files)	349
13.3.5 Začátek procesu zavádění systému	353
13.3.6 Zavedení uživatelského prostředí. COMMAND.COM	357
13.3.7 Provádění AUTOEXEC.BAT	358
13.4 Služby obnovy dat	358
13.5 Různé problémy s disky	359
13.5.1 Vádná stopa 0 čili nepoužitelnost	359
13.5.2 Poškozený zaváděcí záznam	359
13.5.3 Poškozená tabulka FAT a chyby CHKDSK	361
13.5.4 Jak se zotavit z chyby "sektor nenalezen" (sector not found) a jak jí předcházet	364
13.5.5 Jak se zotavit ze ztráty dat způsobené vadou média	364
13.5.6 Obnova náhodně vymazaných souborů	366
13.5.7 Obnova náhodně formátovaného pevného disku	367
13.5.8 Jak zabránit uživatelům v náhodném formátování disku	368
14. Disketové jednotky	369
14.1 Jednotlivé díly	369
14.1.1 Disketa (pružný disk, floppy disk)	369
14.1.2 Disketová jednotka	371

14.1.3	Deska řadiče disků	372
14.1.4	Kabel	373
14.2	Údržba	374
14.2.1	Jak často by se měly čistit hlavy?	374
14.2.2	Vlivy prostředí, které působí na disky a diskety	375
14.2.3	Tester diskových jednotek	376
14.3	Demontáž, konfigurace a instalace disketových jednotek	376
14.3.1	Demontáž disketové jednotky	376
14.3.2	Instalace a konfigurace disketových jednotek	377
14.3.3	K čemu slouží ostatní propojky	382
14.3.4	Instalace disketové jednotky 3,5"	383
14.3.5	Ještě k výběru jednotky: Co způsobí překřížení?	386
14.4	Testování disketových jednotek	388
14.4.1	Citlivost hlavy	389
14.4.2	Radiální nastavení	390
14.4.3	Hystereze	391
14.4.4	Uchycení diskety	393
14.4.5	Rychlost otáčení disku	393
14.4.6	Úhel hlavy	395
14.4.7	Shrnutí testů disketové jednotky	396
14.5	Odstraňování závad a nastavování disketových jednotek	396
14.5.1	Možnosti závady software	397
14.5.2	Co udělat, aby disková jednotka zase fungovala	397
14.6	Obvyklé kroky při opravách	398
14.6.1	Stojí za to opravovat disketovou jednotku?	398
14.6.2	Kombinování disket 1,2 MB a 360 kB	399
14.6.3	Výměna dvířek disketové jednotky (jednotka s celou výškou)	404
14.6.4	Záchrana znečištěné diskety	405
14.6.5	Elektronika disketové jednotky	406
14.6.6	Rychlost otáčení disku	406
14.6.7	Testování a nastavování rychlosti disku	407
15.	Programové vybavení tiskáren	409
15.1	První zmatek: ASCII a řídicí kódy	410
15.1.1	Jednoduché programy pro vyslání kódů ASCII	410
15.1.2	Používání editoru DOS pro zadávání dávkových souborů	411
15.1.3	Netisknutelné kódy ASCII: Řídicí kódy	412
15.1.4	Zadávání kódů ASCII	413
15.1.5	Umístění řídicích kódů v proceduře	414

15.2	Jak zjistit podrobnosti o tiskárně	415
15.3	Příklady	416
15.3.1	Zhuštěný tisk	416
15.3.2	Nulování (Reset)	418
15.3.3	66 řádků na stránku na laserové tiskárně LaserJet	420
15.4	Výběr fontů na tiskárně HP LaserJet	421
15.4.1	Atributy Fontů: Courier není font	421
15.4.2	Užití atributů fontu pro výběr fontu	427
15.4.3	Poznámka týkající se používání tiskáren IID a IIP	431
15.4.4	Příklady výběru fontů	431
16.	Tiskárny a rozhraní tiskáren (Interface)	433
16.1	Součásti	433
16.2	Údržba	433
16.2.1	Jehličkové (bodové, maticové) tiskárny	434
16.2.2	Laserové tiskárny	435
16.3	Postup při odstraňování závad	436
16.3.1	Oddělení poruchy	437
16.3.2	Závady kabelů	438
16.3.3	Problémy s porty	438
16.3.4	Podívejme se na software	440
16.3.5	Nezměnilo se prostředí?	441
16.4	Odstraňování závad jehličkových tiskáren	442
16.4.1	Tiskací hlava a plochý kabel pro přívod dat	443
16.4.2	Krokové motory	444
16.4.3	Různé poruchy a jejich příznaky	444
16.5	Odstraňování závad u laserových tiskáren	445
16.5.1	Testování laserových tiskáren (včetně tajného servisního testu)	446
16.5.2	Řešení problémů s tiskem u laserových tiskáren	447
16.5.3	Směsice informací o tiskárnách LaserJet	450
17.	Modemy a sériová rozhraní	453
17.1	Jednotlivé díly	453
17.1.1	Asynchronní port	453
17.1.2	Kabel	454
17.1.3	Modem	455
17.1.4	Komunikační software	455
17.2	Údržba	456
17.3	Odstraňování závad	457

17.3.1	Obvyklé problémy s komunikačním programovým vybavením	457
17.3.2	Šum na lince a problémy s kvalitou	459
17.3.3	Port	461
17.3.4	Kabel	465
17.3.5	Modem	465
17.3.6	Telefonní vedení	466
17.3.7	Druhá strana	467
17.3.8	Jdeme dál	467
17.4	Rozhraní RS-232 a navrhování kabelů pro RS-232	467
17.4.1	K čemu je zapotřebí RS-232?	468
17.4.2	Jak RS-232 pracuje	469
17.4.3	Jak je to v praxi	471
17.4.4	Nejjednodušší kabel	471
17.4.5	Jednoduchý problém s kabelem	471
17.4.6	Návrh kabelů pro sériové tiskárny a pro přenos dat mezi dvěma PC	472
17.4.7	Řízení toku dat	474
17.4.8	Běžné kabely	475
18.	Klávesnice	479
18.1	Konstrukce a jednotlivé součásti	479
18.1.1	Rozhraní klávesnic	479
18.1.2	Spínačové a bezkontaktní klávesnice	479
18.1.3	Rozhraní klávesnice na systémové desce	480
18.1.4	Konektor na klávesnici	480
18.2	Údržba	481
18.3	Odstraňování poruch	481
18.3.1	Je klávesnice zapojená?	482
18.3.2	Je to jedna klávesa nebo všechny?	482
18.3.3	Prověření neporušenosti kabelu	482
18.3.4	Úplné rozebrání klávesnice	482
18.4	Náhradní klávesnice	483
19.	Displeje a displejové adaptéry	485
19.1	Displeje	485
19.2	Desky displejových adaptéřů	487
19.2.1	Rychlosti videopaměti	488
19.2.2	16bitové a 8bitové videodesky	489
19.2.3	Jakou videodesku byste si měli koupit?	489

19.2.4 Snímková frekvence	490
19.2.5 Prokládání	491
19.3 Údržba	492
19.4 Odstraňování poruch	492
20. Jak kupovat nové a modernizovat staré systémy	495
20.1 Vyváženost hlavních subsystémů PC	495
20.2 Živější disky	496
20.3 Jak zrychlit videosystém	497
20.3.1 Rychlý hardware videosystému	497
20.3.2 Přeadresování paměti ROM videosystému	498
20.4 Výběr nebo výměna základní desky	499
20.4.1 Velikost systémové desky, sloty, BIOS a možnost volby rychlosti	500
20.4.2 Prostor pro paměť na desce	501
20.4.3 CPU: Zaměřte se na 386	501
20.5 Shrnutí: Zrychlení XT	504
20.6 Shrnutí: Vybavení počítačů typu AT	505
A. Dodavatelé hardware, software a služeb v oblasti PC	507
A.1 Výrobci užitečných pomůcek pro údržbu a opravy	507
A.2 Výrobci zlepšených programů BIOS	513
A.3 Služby pro obnovu dat	514
B. Stručný přehled o hexadecimálních číslech	517
B.1 Počítání v hexadecimální soustavě	517
B.2 Čtení hexadecimálních adres	518
B.2.1 Počítání v hexa - určení velikosti rozsahu paměti	519
B.2.2 Porovnání	519
B.3 Převod z šestnáctkové do desítkové soustavy	520
B.4 Převod z desítkové do šestnáctkové soustavy	521
C. Charakteristiky dostupných jednotek pevného disku	523
Rejstřík	563